

Beslut

Futuraskolan Bergtorp
Täby kommun

2013-02-04
Dnr 400-2011:6489

Futuraskolan AB
info@futuraskolan.se

Tf. Rektor Ulrika Perbo
ulrika.perbo@futuraskolan.se

Beslut

efter kvalitetsgranskning av
undervisningen i samhällsorienterande ämnen
för årskurserna 7-9 i Futuraskolan Bergtorp
i Täby kommun

Inledning

I detta beslut ges en sammanfattande bedömning utifrån kvalitetsgranskningens resultat. Vidare ges en beskrivning av de utvecklingsområden som framstått som mest centrala att prioritera i det lokala kvalitetsarbetet. För en utförligare beskrivning av kvalitetsgranskningens resultat och Skolinspektionens bedömningar i sin helhet se bilaga 1, *Rapport efter kvalitetsgranskning av Samhällsorienterande ämnen för årskurserna 7–9 vid Futuraskolan Bergtorp i Täby kommun*.

Sammanfattande bedömning

Granskningen av SO-undervisningen vid Futuraskolan Bergtorp visar att lärandemiljön präglas av en positiv atmosfär, ett respektfullt bemötande och positiva förväntningar. Majoriteten av skolans lärare i SO gör eleverna motiverade att studera och diskutera frågeställningar inom SO-ämnena. Elevernas inflytande över undervisningen behöver dock förbättras. Det är angeläget att eleverna får träning i hur de kan använda mer utvecklade former för sitt inflytande och samtidigt för sitt ansvarstagande.

Många lektioner är föredömligt målinriktade, välstrukturerade och varierade däremot behöver lärarna vara uppmärksamma på att tydligare förklara uppgifter som eleverna ska utföra så att alla förstår. Lärarna informerar om syftet med och innehållet i lektionerna samt kopplar det till läroplanens mål och kunskapskrav. Det finns dock elever som anser att lärarna inte förklarar varför och hur uppgifter ska genomföras samt kontrollerar att alla elever förstått. De flesta lektioner avslutas på ett planerat och ordnat sätt vilket ger ett mervärde till elevernas lärande. Lektionsslut bör, av alla lärare, användas för att skapa en ram för elevernas arbete och då framhäva inriktningen mot de nationella målen.

Mot bakgrund av att Skolinspektionens observationer står det klart att skolan behöver utveckla arbetet med likvärdighet gällande individanpassningen av undervisningen så att elever i samtliga klasser ges samma möjligheter till lärande.

Futuraskolan Bergtorp beskriver i lärarintervju och intervju med tf. rektor att de har påbörjat ett omfattande arbete gällande formativ bedömning. Vid lektionsobservationer uppmärksammades detta endast vid några tillfällen. Skolinspektionen förutsätter att detta arbete kommer att fortsätta och resultera i att formativ bedömning i framtiden blir ett mer frekvent och omfattande utvärderingsinstrument i samtliga klasser. Det påbörjade arbetet med formativ bedömning har goda förutsättningar att bli en grund för arbetet mot ett mer likvärdigt

bedömningsarbete på skolan. Skolinspektionen noterar olikheter mellan lärare gällande formativ bedömning och finner det angeläget att arbetet mot en mer likvärdig bedömning fortsätter. De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen kan utvecklas i samklang med arbetet mot mer formativa bedömningar.

I flera fall stimulerar lärarna på olika sätt eleverna att utveckla ämnesspecifika förmågor kopplade till bland annat att analysera, att resonera samt hantera information och begrepp. Det finns dock ett utvecklingsbehov av att fördjupa och förtydliga arbetet med de ämnesspecifika förmågorna i SO-ämnena samt arbetet med källkritik och kritisk granskning så att alla SO-lärare hanterar detta på ett likvärdigt sätt.

Eleverna på skolan har tillgång till ett varierat utbud av läromedel och vid de presentationer som lärarna gör används också varierande metoder. Elevernas möjligheter till informationssökning i olika medietyper och skolbibliotek finns tillgängligt även om vissa praktiska svårigheter föreligger i datakontoren.

Granskningen visar vidare att SO-lärarna systematiskt följer upp elevernas kunskapsutveckling på individnivå med skriftliga omdömen i SO-ämnena. Kunskapsresultaten dokumenteras på grupp- och skolnivå. På skolnivå finns en sammanställning över betygen i SO-ämnena, och en övergripande utvärdering av kunskapsresultaten, som leder fram till planering och utveckling av undervisningen i SO-ämnena. Skolan har de senaste fem läsåren nått mellan 97 och 100 procent i måloppfyllelse i ämnena geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap i årskurs 9. I slutbetyget år 2012 hade 40 procent av eleverna MVG i historia och 33 procent av eleverna betyget MVG i ämnena geografi, historia och religionskunskap. Det var relativt stor skillnad i betygsresultat mellan flickor och pojkar. I exempelvis ämnet historia hade 48 procent av flickorna betyget MVG medan endast 33 procent av pojkarna hade detta betyg.

En iakttagelse som Skolinspektionen gjort är att åtgärdsprogram i SO-ämnena saknas på skolan trots att några elever befaras att inte nå målen. Det dokument som skolan ersätter åtgärdsprogrammet med uppfyller inte skollagens krav eftersom det inte ett överklagbart dokument. Skolinspektionen förutsätter att skolan omedelbart vidtar åtgärder så att åtgärdsprogram även utarbetas i SO-ämnena.

Undervisningen i SO-ämnena är huvudsakligen ämnesuppdelad men det finns även exempel på ämnesövergripande temaarbeten. För att leva upp till läroplanens krav arbetar skolan med samverkan över ämnesgränserna.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden:

- Skolan behöver utveckla och förtydliga arbetet med de ämnesspecifika förmågorna i SO-ämnena så att alla lärare hanterar detta på ett mer likvärdigt sätt. Eleverna bör i ökad omfattning ges möjlighet till kritisk granskning och källkritik. (1 kap. 8-9 §, Lgr 11, 2.3 Elevers ansvar och inflytande)
- Elevernas möjligheter att reflektera över undervisningen och sitt lärande i förhållande till kunskapskraven bör stärkas. Lärarnas användning av formativ bedömning under lektionerna behöver bli tydligt i alla SO-ämnena och i alla klasser. (3 kap. 3 § skollagen, Lgr 11, 2.3 Elevers ansvar och inflytande)
- Skolan behöver ge eleverna mer utvecklade former för sitt inflytande över utbildningen. Skolan bör i ökad omfattning kontrollera att eleverna förstått kunskapskraven och kunskapsmålen för utbildningen. Elevernas möjligheter att ta aktiv del i arbetet bör tydliggöras för alla elever. (4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevers ansvar och inflytande).

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2013-08-04 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits eller planerats utifrån de utvecklingsområden som myndigheten identifierat. Om åtgärder ännu inte vidtagits men planerats, ange gärna tidplan och vem som ansvarar för att genomföra åtgärderna.

Redogörelsen skickas per post till *Skolinspektionen, Avdelningen i Stockholm, Box 23069, 104 35 Stockholm*, eller via e-post, till *skolinspektionen@skolinspektionen.se*.

Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (Dnr: 400-2011:6489) i de handlingar som sänds in.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Per Andersson, utredare Johan Dahl och juristen Magnus Jonasson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Kerstin Haster
Utredare

Bilagor

Bilaga 1	Skolinspektionens rapport utifrån kvalitetsgranskning av samhällsorienterande ämnen för årskurserna 7–9 i Futuraskolan Bergtorp i Täby kommun
Bilaga 2	Observationsschema
Bilaga 3	Resultatsammanställning elevenkät